

Esmatasandi ostumudel

Tervishoiu esmatasandi motivatsioon: müüdid ja
tegelikkus

2.05.2017

Kersti Esnar

Eesti
Haigekassa

Esmatasandi arengud 2017-2020 (1)

- Perearstide koondumise motiveerimine esmatasandi tervisekeskustesse (ETTK);
- esmatasandi teenuste paketi uuendamine (lisanduvad uued teenused: ämmaemandus, füsioteraapia, koduõendus, jt);
- esmatasandi laiendatud teenusepaketi arendamine, muuhulgas vaimse tervise teenuste ja koolitervishoiuvaldkonnas;
- perearsti ja õe võtmerolli tugevdamine kindlustatu tervisenõustamise ja ravi koordineerimisel;
- esmatasandi teenuseosutajate koordineerija ja tervisenõustaja rolli tugevdamine ja arendamine ennetustegevustes;
- tervlikliku ja tulemusliku ravi analüüsimine ja arendamine koostöös erinevate osapooltega;
- krooniliste haigustega patsientide terviseriskide hindamise, ravi koordineerimise ning ravikorralduse arendamine;

Esmatasandi arengud 2017-2020 (2)

- tervikliku raviprotsessi jälgimiseks peame oluliseks kindlustatu terviseinfo kättesaadavust tervise infosüsteemi (TIS) vahendusel kõigile süsteemiga seotud ning õigustatud osapooltele;
- anname oma panuse lisaks e-konsultatsiooni teenusele nii e-saatekirja rakendamise kui ka olemasoleva elektroonse info kättesaadavaks muutmisse arstide infosüsteemides;
- käsitusjuhendite süsteemi arendamine eesmärgiga aidata kaasa arstiabi eri tasandite vahelise vastutuse selginemisele ja patsiendi ravi integreeritusele.

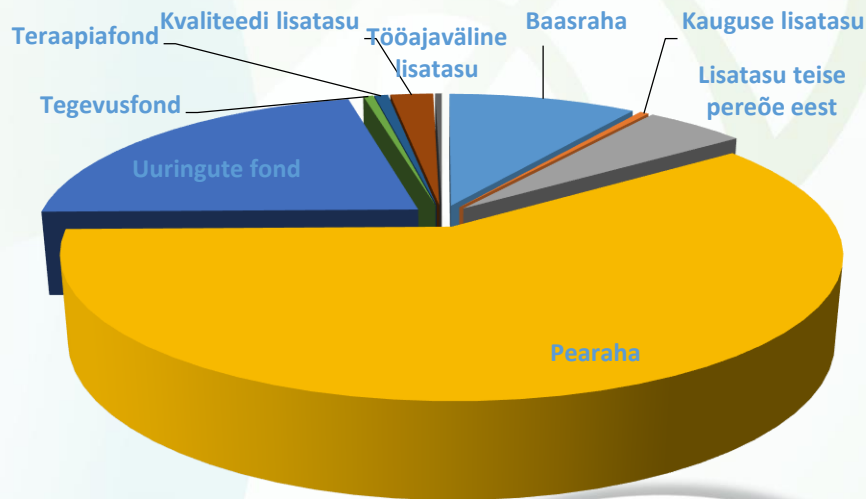
Tervishoiuteenuste eelarve 2017

(tuhandetes eurodes)	2015 tegelik	2016 eelarve	2016 täitmise prognoos	2017 eelarve	Muutus võrreldes 2016 eelarvega
Haiguste ennetamise kulud	7 650	8 384	8 280	9 189	10%
Üldarstiabi kulud	92 460	100 303	102 408	106 887	7%
Eriarstiabi kulud	562 428	577 377	588 981	598 142	4%
Õendusabi kulud	28 450	30 258	30 258	30 715	2%
Hambaravi kulud	22 599	24 656	24 656	33 434	36%
THT reserv	0	0	0	23 607	-
Kokku	713 587	740 978	754 583	801 974	8%

Esmatasandil kasutatavad tasumisviisid

- Haigekassa saab tasuda ainult nende tervishoiuteenuste eest, mis on osutatud meditsiinilisel näidustusel ning on kehtestatud tervishoiuteenuste loetelus.
- Esmatasandil kasutatakse kombineeritud tasumisviise:
 - ✓ Pearaha
 - ✓ Fikseeritud tasu kindlal perioodil
 - ✓ Teenusepõhine tasu
 - ✓ Perearsti kvaliteedi lisatasu ehk tulemustasud

Pearaha

- Pearaha on jagatud viide vanusgruppi:
 - ✓ 0-3- aastased
 - ✓ 3- 7- aastased
 - ✓ 7-50- aastased
 - ✓ 50 – 70 – aastased
 - ✓ üle 70 – aastased
- Pearaha sisaldab järgmiste ressursside kulusid:
 - ✓ tervishoiutöötajate töötasu
 - ✓ ühekordse kasutusega tarvikud (sh desovahendid)
 - ✓ ravimid
 - ✓ muu meditsiiniline materjal
 - ✓ korduvkasutusega meditsiinitarvikud, grupeerituna vastuvõtu instrumentide komplekti (arsti, õe, ämmaemanda ja protseduuritoe komplekt)

Fikseeritud tasu kindlal perioodil

- Baasraha, sisaldab järgmiste ressursside kulusid:
 - ✓ ruumikulu (rent, haldus, hooldus, kommunaalkulud)
 - ✓ koolituskulu
 - ✓ asjaajamisega seotud transpordikulu
 - ✓ IT teenustega seotud kulu (TIS, Pildipank)
 - ✓ IT rakendused
 - ✓ mööbel (töökoha mööblikomplekt ja üldruumide mööblikomplekt)
 - ✓ IKT riist- ja tarkvara (kulud (keskuse kohtvõrk, koduleht jmt, töökohad jms) (erineb ETTK korral)
 - ✓ tööriided
 - ✓ bürookulu
 - ✓ sidekulu (internetiühendus, telefon)
 - ✓ vastutuskindlustus
 - ✓ üle üheaastase kasutusajaga meditsiiniseadmed ja inventar (nii meditsiiniline kui kaudselt teenuse osutamisega seotud) (erineb ETTK korral)
 - ✓ juhtimine (ETTK korral)
 - ✓ kliiniline assistent (ETTK korral)
- Kauguse lisatasu – sisaldab transpordikulu
- Teise pereõe lisatasu - tööjõud; koolituskulu; üle üheaastase kasutusajaga meditsiiniseadmed; korduvkasutusega meditsiiniseadmed; ruumid (v.a ETTK-s pereearsti nimistut teenindava täistööajaga teise pereõe eest); muud ressursid.

Teenusepõhine tasu

- Tasutakse kindlaks määratud osas:

- ✓ Uuringufond

- ✓ uuringute, protseduuride ja laboriuuringute eest 39% perearsti nimistule pearahadeks arvestatud summast;
 - ✓ perearsti kvaliteedisüsteemis tulemuse saavutamise korral 42% perearsti nimistule pearahadeks arvestatud summast;

- ✓ Teraapia fond

- ✓ 3% perearsti nimistule pearahadeks arvestatud summast aastas;
 - ✓ tasutakse psühholoogiliste, logopeediliste ja füsioteraapia teenuste eest;
 - ✓ 10% ETTK perearsti ühele nimistule pearahadeks arvestatud summast aastas;

- ✓ Tegevusfond

- ✓ ei ole rahalist piirangut;
 - ✓ tasutakse perearstile kirurgiliste ja günekoloogiliste protseduuride teostamisel.

Perearsti kvaliteedi lisatasu süsteem (PKS)

Kvaliteedisüsteemi eesmärk on motiveerida perearste tegelema aktiivselt

- haiguste ennetustööga,
 - nakkushaiguste leviku tõkestamisega,
 - efektiivsemalt jälgima kroonilise haigusega patsiente,
 - innustada perearste osutama kindlustatule laiapõhjalisemat tervishoiuteenust.
- Tasutakse kord aastas kvaliteedi indikaatorite täitmisel järgmistes valdkondades:
- haigusi ennetav töö
 - krooniliste haigete jälgimise eest
 - erialase lisapädevus
 - tervishoiuteenuse osutaja kvaliteedi hindamine
 - teenuse osutaja kvaliteedijuhtimine
- Indikaatoreid kokku 20

Esmatasandi tervisekeskus

- **Esmatasandi tervisekeskus (ETTK) on ühtses juriidilises isikus töötav perearsti meeskond**, mis koondab minimaalselt 3 nimistut (4500 isikut).
- Kohustuslikud põhiteenused ETTK-s:
 - ✓ ämmaemandus,
 - ✓ füsioteraapia,
 - ✓ koduõendus (alates 01.07.2018).

Olulisemad seisukohad esmatasandi teenuste ostmisel ETTK-delt

- tagada jätkuvalt perearstiga seotud nimistupõhisus, mis aitab tänu personaalsusele kaasa isiku parema ravitulemuse saavutamisel;
- soodustada mitmekesise kompetentsiga meeskondade loomist, mis tagab isikule esmatasandil laiema teenusevaliku, meditsiinipersonalile keskendumise tervishoiuteenuste osutamisele ja kollegiaalse nõustamise ning kokkuvõttes parema tervisetulemuse;
- tagada selgelt määratletud vastutuse jaotumine nimistuga perearsti ja tervisekeskuse kui terviku tegevuse hindamiseks;
- soodustada integreeritust tervishoiu eri tasandite ja osapoolte vahel;
- tekitada koostöö sotsiaalvaldkonnaga, tagades edukama ravitulemuse tänu isikute toimetuleku paremale toetamisele;
- arendada ostumudelit kombinatsioonina pearahast, baasrahast, teenusepõhisest ja tõenduspõhises kvaliteedisüsteemis heade tulemuste saavutamise lisatasust.

ETTK strateegilise ostmise mudeli alused

- Arstiga seotud nimistu
- ETTK on üksus, mis
 - ✓ osutab erinevaid, nimistute vahel jagatud, lisateenuseid
 - ✓ on hästi kättesaadav
 - ✓ peab tagama kõikide ETTK-sse hõlmatud inimeste teenindamise ka töövälisel ajal
 - ✓ peab ühiselt haldama erinevaid fonde (tegevusfond, teraapiafond, uuringufond);
 - ✓ peab ühiselt korraldama ETTK tugiteenuseid (IT, juhtimine, registraator jms), mida EHK rahastab.

ETTK-dele ülemineku perioodil 5 organisatoorset mudelit

- Üksikpraksis - üks perearst ja –õde, kes ei osuta lisanduvaid kohustuslikke põhiteenuseid (ämmaemandus-, füsioteraapia ja koduõendusteenus), füsioteraapia on rahastatud teraapiafondist.
- Grupipraksis - mitu perearsti ja nende pereõed on koondunud ühte juriidilisse isikusse, ei osuta lisanduvaid kohustuslikke põhiteenuseid, füsioteraapia on rahastatud teraapiafondist;
- ETTK ainult taristust lähtuvalt - X arv perearste (vähemalt 3) igaüks eraldi juriidilises isikus, eraldi juriidilises isikus FT, KÕ ja ÄE samal taristul, kes osutavad koostöökokkuleppe alusel ETTK teenuseid;
- ETTK üleminekuperioodiks – vähemalt 3 perearsti on koondunud ühtsesse juriidilisse isikusse ühtsele taristule ning samal taristul osutatakse perearstiabi osutaja ja/või füsioteraapia, koduõenduse ja ämmemanduse teenuse osutajaga sõlmitud koostöökokkuleppe alusel lisanduvaid kohustuslikke põhiteenuseid;
- ETTK – vähemalt kolm perearsti koos lisanduvate kohustuslike põhiteenuste osutajatega on koondunud ühte juriidilisse isikusse ühel taristul.

ETTK-s peavad olema vähemalt 3 perearsti ühel taristul

- Perearstil on õigus teenindada patsiente teises tegevuskohas vastavalt täna kehtivatele õigusaktidele:
 - ✓ Ühel juriidilisel isikul võib olla erinevaid lepingu lisasid nii ETTK rahastuseks, kui üksik või grupipraksise rahastamiseks. ETTK rahastust on võimalik taotleda ühes tegevuskohas koondunud perearstide nimistutele.
- Nimistutesse kuuluvate isikute arv 3 nimistu kohta vähemalt 4500;
- ETTK-s peavad olema täidetud ETTK-le kehtestatud ruuminõuded;
- Ruuminõuete tingimuste täitmise m² kõikumine on lubatud 5% ulatuses;
- Lisanduvate põhiteenuste osutajad (füsioterapeut ja ämmaemand) peavad teenust osutama ETTK taristul, ka juhul, kui teenust ostetakse sisse;
- Alates 1.07.2017 on valmidus koduõendusteenuse osutamiseks, s.t ETTK taristul on olemas ruum koduõele;

ETTK mudel tagab paindlikuma teenuse osutamise

- 1. 07.2017 – 31.12.2018 on ETTK avatud tööpäeviti 8-18; keskustele, mis avatud kauem, tasutakse ületunnitööna;
- ETTK lahtioleku- ja vastuvõtuajad ning kontaktandmed (telefon, e-posti aadress) peavad olema keskuses nähtaval kohal ja ETTK veebilehel;
- Vähemalt ühe perearsti vastuvõtt on tagatud kogu ETTK lahtioleku aja jooksul;
- Kogu ETTK lahtioleku ajal on tagatud vähemalt ühe õe vastuvõtt:
- Füsioterapeudi, ämmaemanda ja koduõe teenuste osutamisel arvestada, et nädalas oleks tagatud igal spetsialistil teenuse osutamisega täiskoormus ehk 40 tundi nädalas (seda pärast üleminekuperioodi);
- Patsiendi ravijärjekorda registreerimine peab olema tagatud tervishoiuteenuse osutaja tegevuskohas ning telefoni või e-posti või Interneti vahendusel tervishoiuteenuse osutaja registratuuris kõigil keskuse lahtioleku aegadel.

ETTK mudel motiveerib koostööd

- ETTK meeskonna liikmete vahel peavad toimuma juhtumite arutelud kindla regulaarsusega;
- esmatasandi meeskond pakub teenuseid vastavalt perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhendile ja lisanduvate põhiteenuste rakendusjuhenditele esmatasandil; koduõenduse tegevusjuhendile;
- Ämmaemandusteenuse alustamisel (1.07.2017 – 31.12.2017) iseseisev vastuvõtt minimaalselt 5 h nädalas;
- FT eest tasumine toimub perioodil 1.07.2017 – 31.12.2017 vastavalt teraapiafondi põhimõtetele teenusepõhiselt;
- Koduõendusteenuse osutamise alustamisel ehk alates 01.07.2018 teenuse osutamine ETTK nimistu patsientidele minimaalselt 5 h nädalas.

Innovatsiooni motiveerimine esmatasandil

- Kõrgem IT komponent baasrahas
- Perearsti meeskonnal võimalus oma tööd ise korraldada, et talle seatud eesmärke täita, nt kasutades töö efektiivsemaks muutmiseks erinevaid tehnoloogilisi võimalusi
- kompetentsikeskus
- Innovatsioon ja rahastusmeetodi valik

Tervishoiuteenuste loetelu muutmine

- Selleks tuleb esitada taotlus:
 - ✓ erialaühendusel
 - ✓ tervishoiuteenuse osutajate ühendusel
 - ✓ haigekassal
- Muudatuse elluviimiseks hinnatakse nelja kriteeriumi:
 - ✓ mõju patsiendi tervisele ehk meditsiinilist tõendus põhisust
 - ✓ kulutõhusust
 - ✓ mõju ravikindlustuse eelarvele
 - ✓ mõju ühiskonnale ja tervishoiupoliitikale

TÄNAN!

**Eesti
Haigekassa**